

documents

CEEC

Catalunya

5

1 d'abril de 2013

LA FUTURA FORÇA DE DEFENSA DE CATALUNYA

La política de defensa no
és una qüestió accessòria
per un estat sinó que és
cabdal per a la seva
existència.

La futura política de defensa de
Catalunya ha de ser transversal en un
pla nacional, i en el pla internacional
s'ha de basar en la seguretat
compartida i la defensa col·lectiva.

Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya

CEEC

Strategic Studies Center of Catalunya

Av. Gaudí, 13 1r 2a
08025 Barcelona

Tel. 93 454 97 02 - Fax 93 454 97 03
presidencia@ceec.cat

Catalunya, 1 d'abril de 2013

Presentació

El Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya continuant amb la seva tasca de recerca, informació i documentació sobre la seguretat i la defensa de la nostra nació dona continuïtat a la seva publicació de Documents amb aquest núm.5 en el que fem una proposta sobre la futura força de defensa de Catalunya en el cas d'assolir la nostra independència nacional després d'un referèndum d'autodeterminació en el que la majoria del nostre poble hagués decidit esser un estat dins el concert de les nacions independents i el marc europeu.

El CEEC es conscient que un sistema de defensa per Catalunya no es avui per avui una prioritat absoluta i que una bona part de la nostra classe política, societat civil i el país no és sensible ni te consciencia de defensa nacional. En aquesta consideració el CEEC és conscient que primer abans de pensar amb unes forces d'autodefensa el que cal és reforçar i consolidar el nostre model de seguretat pública i preparar la substitució dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat en les funcions que encara els hi pertoquen en l'actual marc legal dins l'Estat Espanyol.

Però aquesta prioritat de substituir els CFSE no és incompatible amb començar a sensibilitzar els nostres ciutadans en la necessitat de que tinguin consciencia de defensa nacional. El País te prioritats que per suposat han d'estar abans que la defensa, com són el benestar dels ciutadans, l'educació, la sanitat i els serveis públics bàsics.

Som conscients el CEEC que una possible independència nacional de Catalunya no serà com hagués pogut ser de donar-se en el segle XIX o XX, som al segle XXI, som a Europa i els catalans en som ja ciutadans de ple dret i això ens condicionarà molt però no ens evitarà que també tindrem les nostres responsabilitats i opinions en la seguretat i la defensa comuna d'Europa.

Els catalans no serem ni podem ser com els habitants d'algunes illes del Pacífic que no disposen de sistemes de defensa perquè estan sota el paraigües defensiu del Regne Unit, dels Estats Units o Australia, nosaltres tampoc som ni Andorra ni Sant Marino, som en el cas de Catalunya una part de la Nació Catalana de quasi vuit milions d'habitants comparable a altres països de la Unió Europea o de l'OTAN com Holanda, Dinamarca o Noruega i aquestes circumstàncies ens portaran a disposar d'un sistema modern de seguretat i defensa en el marc d'una sobirania del segle XXI i responsables amb els nostres aliats amb una defensa comuna.

L'altra única alternativa seria la neutralitat com Suïssa o Suècia nacions de característiques semblants a Catalunya però amb unes forces armades potentíssimes molt més cares i molt més potents i nombroses que les dels països de les nostres característiques de l'OTAN o la Unió Europea.

El CEEC doncs, amb el seu document esborrany de treball "La Futura Força de Defensa de Catalunya" fa un exercici de simulació discutible i modelable si es vol però obligat perquè el nostre entorn geoestràtegic ens prengui en consideració i seriositat.

Esperem no obrir una gran polèmica ni un gran debat però si iniciar la discussió i la normalització del fet de la defensa nacional tal com vam fer trenta-cinc anys desacomplexant la nostra societat, classe política i institucions vers la necessitat de tenir un model policial propi.

Política de defensa de Catalunya

La política de defensa no és una qüestió accessòria per un estat sinó que és cabdal per a la seva existència. Mitjançant la política de defensa es defineixen els objectius de la defensa nacional i els recursos i accions necessàries per aconseguir-los. Els objectius de la defensa nacional de Catalunya tindran una estreta relació amb els interessos nacionals vitals, estratègics i perifèrics.

Els primers són aquells que quan es veuen amenaçats s'atemptarà contra la pròpia existència de Catalunya com a Nació; imaginin-se la poc probable actualment ocupació militar del nostre territori per una força estrangera.

Els estratègics responen als interessos que garanteixen l'existència dels vitals com per exemple, el subministrament d'hidrocarburs via marítima.

En tercer lloc es troben els interessos perifèrics que són aquells que fan referència a aquells que es deriven de les obligacions assumides per Catalunya en l'àmbit internacional com, per exemple, totes les obligacions derivades de la política exterior de seguretat i defensa de la Unió Europea en el cas que Catalunya enformi part.

Els objectius de la defensa nacional de Catalunya han de ser:

- ◆ Conservar la *sobirania nacional* i la *independència de l'Estat*.
- ◆ Mantenir la seva *integritat territorial* i ser capaços de donar resposta a una amenaça externa.
- ◆ *Protegir la vida i la llibertat dels catalans*, no només dins del nostre territori, sinó també a l'estranger. (cal tenir en compte que segons dades de l'Institut d'estadística de Catalunya l'any 2011 hi havia 185.000 ciutadans catalans residint a l'estranger, a Europa, Amèrica, però també en regions tant inestables i poc segures com Àfrica i Àsia)
- ◆ *Col·laborar* amb les forces de seguretat pública i d'emergències *davant de situacions de catàstrofes, riscos naturals*,...
- ◆ *Promoure la cultura de defensa*, per tal de fer entendre que els valors de la defensa no són els de la proliferació de la violència, sinó els de garantir la seguretat i la pau, i al mateix temps, conscienciar en el fet que la defensa no és exclusiva de l'estament militar, sinó que és un concepte transversal on la societat civil s'ha de sentir corresponsable juntament amb els militars professionals.
- ◆ **Contribuir a la promoció i el manteniment de la pau internacional.** Cal tenir en compte que les nostres forces de defensa han de ser uns útils instruments de política internacional.

En relació a la futura política de defensa de Catalunya, podem afirmar que els tradicionals riscos i amenaces (ocupació militar del nostre territori per una força estrangera o una guerra convencional a Europa) s'han superat i no es contemplen com un potencials escenaris. Aquest fet no serà exclusiu de Catalunya, sinó que ja és una realitat que es contempla a Europa occidental. No obstant això, s'han afegit d'altres riscos i amenaces, el terrorisme, el crim organitzat, la proliferació d'armes de destrucció massiva, les crisis generades per Estats en descomposició, la lluita per l'accés a recursos energètics, els riscos naturals. Per aquest motiu, *La futura política de defensa de Catalunya ha de ser transversal en un pla nacional, i en el pla internacional s'ha de basar en la seguretat compartida i la defensa col·lectiva*. Al mateix temps, aquesta política de defensa ha de ser realista i ha de mantenir una capacitat de defensa pròpia que trobi un equilibri entre la seva capacitat de despesa i les potencials amenaces.

Riscos i amenaces a l'entorn actual i les garanties del marc europeu i atlàntic

Amb l'aparició de nous riscos i amenaces d'abast global la percepció de la seguretat a les societats europees ha disminuït i la societat catalana no en serà una excepció. Avui en dia s'ha produït un augment de

Amb l'aparició de nous riscos i amenaces d'abast global la percepció de la seguretat a les societats europees ha disminuït i la societat catalana no en serà una excepció. Avui en dia s'ha produït un augment de la sensació de vulnerabilitat on ningú pot escapar de la possibilitat d'un atemptat terrorista, o de les conseqüències d'una catàstrofe natural, o d'una catàstrofe causada per l'acció humana. La UE actualment es troba davant d'una doble obligació, per una banda s'ha de dotar d'uns sistemes de seguretat i defensa que pugin fer front a aquestes amenaces, i al mateix temps se li exigeix contribuir a restablir i mantenir la pau a tot el Món.

la sensació de vulnerabilitat on ningú pot escapar de la possibilitat d'un atemptat terrorista, o de les conseqüències d'una catàstrofe natural, o d'una catàstrofe causada per l'acció humana. La UE actualment es troba davant d'una doble obligació, per una banda s'ha de dotar d'uns sistemes de seguretat i defensa que pugin fer front a aquestes amenaces, i al mateix temps se li exigeix contribuir a restablir i mantenir la pau a tot el Món.

Quins són els principals fets que poden afectar a la nostra seguretat i defensa?

Podem parlar d'un possible estancament del procés de pau a l'Orient Mitjà que doni lloc a conflictes entre Israel i Hamas, Hizbullah i fins i tot amb Síria. És possible un empitjorament de la seguretat a l'Àfrica, pandèmies, lluites pels recursos que farien augmentar els moviments incontrolats de població cap a Europa (de la que Catalunya és porta d'entrada). Les xarxes criminals transnacionals poden donar lloc a diversos conflictes, com el narco-terrorisme o la pirateria marítima. Es poden produir nous atacs terroristes de l'estil de l'11 de setembre de 2001 a Nova York, de l'11 de març de 2004 a Madrid, o el 7 de juliol de 2005 a Londres, amb una creixent proliferació d'armes de destrucció massiva. La situació a Irak es pot estabilitzar però hi ha possibilitats que Afganistan acabi sent un estat fallit i Iran esdevingui potència nuclear. Pot créixer l'integrisme islàmic, amb especial incidència al nord d'Àfrica i el Sahel i això pot suposar un augment de pressió a la frontera sud d'Europa, la Mediterrània. La UE pot arribar a perdre pes econòmic com a conseqüència de la greu crisi actual. En conseqüència, podem parlar de les següents potencials amenaces que Catalunya haurà de preveure en la seva política de defensa:

- ◆ **Fora dependència energètica exterior i les SLOC: El descens de la producció energètica a Europa implica que pel 2030 serà necessari importar fins un 75% del nostre consum de petroli i gas. Aquests provindran d'un nombre limitat de països, molts dels quals s'enfronten a amenaces contra la seva estabilitat.** Catalunya depèn del petroli (48,2%) i del gas natural (24,9%). Ambdues fonts d'energia provenen de l'exterior, entrant per gasoductes terrestres (des d'Aragó i València) o pels Ports de Barcelona i Tarragona. Un embargament energètic per part de l'Estat espanyol, malgrat que pugui representar una crisi temporal, pot ser solucionat amb la reconducció de l'entrada per Barcelona i Tarragona, ampliant les línies d'atraca dels dos ports així com la xarxa de transport. D'altra banda, el dinamisme de les nostres empreses exportadores, requereix del manteniment de les SLOC obertes. El 2010, el Port de Barcelona va registrar 43.987.887 tones de mercaderies. Pel que fa a contenidors TEU, aquest foren 1.945.733. Els augments anuals respectius van ser del 2,37% i 8,27%. Respecte a les zones d'origen i destí hi ha un retrocés progressiu de l'Estat espanyol en tones i TEU (-9,25% i -9,85%), malgrat ocupar el segon i tercer lloc en xifres absolutes. En canvi, l'Extrem Orient i Japó registren creixements importants: +16,85% en tones (quarta posició) i +18,34% en TEU (primera posició). Altres zones, com Itàlia i França, així com el Magreb i la Mediterrània oriental també donen xifres de creixement notables. Amb una demanda del consum intern estancada per la crisi econòmica, la necessitat d'assegurar les vies d'exportació és imprescindible per la nostra recuperació. No hem d'oblidar tampoc els creuers turístics; amb gairebé 4 milions de passatgers anuals, són tant una font d'ingressos com un factor de risc important. Amb certa regularitat, les forces armades espanyoles, en el marc de les tasques encomanades de col·laboració amb les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, realitzen tasques de seguretat d'infraestructures sensibles dins del nostre territori (trams de l'AVE, aeroport de Barcelona, embassaments, centrals nuclears...) qui realitzarà aquesta tasca de col·laboració juntament amb la Policia de Catalunya? Cal garantir la seguretat d'aquestes infraestructures per terra, mar i aire.

La Catalunya Estat, en matèria de seguretat i defensa, no podrà donar resposta de forma autònoma a totes les amenaces que se li pugin plantejar, com no ho pot fer cap Estat. Avui més que mai, i també en l'àmbit de la seguretat i la defensa, les interdependències són necessàries davant d'aquest tipus d'amenaces d'abast global.

- ♦ **La proliferació d'armes de destrucció massiva:** és en potència l'amenaça més greu per a la nostra seguretat. Tot i l'existència de tractats internacionals i disposicions sobre el control de les exportacions d'armes de destrucció massiva, s'està produint una proliferació d'aquest tipus d'armes sobretot a l'Orient Pròxim. Els progressos de les ciències biològiques poden augmentar la potència de les armes biològiques en els propers anys. Els atemptats amb substàncies químiques i radiològiques també són una amenaça potencial. L'expansió de la tecnologia dels míssils afegeix un nou element d'inestabilitat que pot posar a Europa en una situació de creixent risc.
- ♦ **El terrorisme:** el terrorisme posa en risc vides humanes, suposa una gran despesa, pretén socavar l'obertura i la tolerància de la nostra societat i representa una creixent amenaça estratègica per tota Europa. **El terrorisme gihadista és la principal amenaça terrorista a Europa, i a Catalunya també.** Europa és al mateix temps l'objectiu i la seva base logística. A Catalunya, tot i no haver aconseguit realitzar cap atemptat, els gihadistes hi són presents. El seu perfil baix es deu a l'opció estratègica de mantenir el nostre país com a base logística i de reclutament. La guerra contra el terrorisme s'ha tornat en una guerra global i un dels temes més importants dins de la política internacional.
- ♦ **Els conflictes regionals:** problemes com el Caixmir, la regió dels Grans Llacs, la península de Corea, o la recent crisi entre la Xina i el Japó per les illes Senkaku, fan referència a conflicte violents i enquistats que persisteixen tot i el pas del temps, i que constitueixen una amenaça per les minories, les llibertats fonamentals, i els drets humans.
- ♦ **Descomposicions d'Estats:** el mal govern, l'abús de poder, la debilitat de les institucions, la manca de responsabilitat i el conflicte civil, erosionen els Estats des de dins fins que es descomponen. Els casos més recents són els del nord d'Àfrica coneguts per l'expressió de la "primavera àrab", però hi ha hagut d'altres que han donat lloc al col·lapse de les institucions de l'Estat, com per exemple, Somàlia i Libèria. La descomposició d'Estats, però també els conflictes regionals, donen lloc entre d'altres tipus d'operacions militars, a les conegudes operacions d'evacuacions de no combatents. Catalunya té actualment uns 185.000 ciutadans residint a l'estranger. D'aquests, uns 5.000 aproximadament, resideixen en zones inestables origen de conflictes regionals i/o d'estats en descomposició. Què succeirà en el cas que una gran quantitat dels nostres ciutadans quedin atrapats en un estat fallit d'una d'aquestes regions? Qui s'encarregarà de la seva evacuació? Què farem en cas de segrest? Aquestes preguntes ens han d'ajudar a conscienciar-nos que aquestes són amenaces reals que poden convertir-se en veritables situacions de crisi pel nostre Estat, i que caldrà estar preparats per la seva gestió.
- ♦ **Delinqüència organitzada:** Europa és un objectiu primordial de la delinqüència organitzada. Aquesta amenaça interna a la nostra seguretat interior té una dimensió exterior important, ja que el tràfic transfronterer de drogues, dones, immigrants il·legals i armes representa una part important de les activitats de les bandes de delinqüents. Aquestes activitats delictives poden tenir vinculacions amb el terrorisme i fins i tot poden estar associades a Estats fràgils o en procés de descomposició. En casos extrems, la delinqüència organitzada pot arribar a dominar l'Estat. El 90% de l'heroïna europea procedeix de cultius d'Afganistan, on el tràfic de drogues serveix per pagar exèrcits privats. La major part d'aquesta heroïna es distribueix mitjançant xarxes de delinqüència del Balcans, que són responsables també de prop de 200.000 dones víctimes del comerç sexual a tot el món. L'augment de la pirateria marítima és un nou aspecte de la delinqüència organitzada que ha portat, per exemple, a que des del 2001 hi hagi dos operacions militars navals de l'OTAN que s'estan duent a terme a la Mediterrània, una de les nostres principals vies logístiques. Aquestes operacions de l'OTAN al Mediter-

rani s'han traduït en unes 100.000 embarcacions contactades per les forces de l'OTAN de les quals 160 aproximadament han estat escorcollades.

La Catalunya Estat, en matèria de seguretat i defensa, no podrà donar resposta de forma autònoma a totes les amenaces que se li pugin plantejar, com no ho pot fer cap Estat. Avui més que mai, i també en l'àmbit de la seguretat i la defensa, les interdependències són necessàries davant d'aquest tipus d'amenaces d'abast global. Per aquest motiu, la Unió Europea ha aspirat des de fa dècades a unir esforços per crear un espai de defensa europeu i una política de defensa comú. El Tractat de Lisboa del 2009 suposa un salt qualitatiu en la integració europea en general i en el de la seva defensa en particular, ja que, per primera vegada, la Unió Europea aprofundeix en la defensa comú de la UE, malgrat que no s'assoleixen les expectatives dels més "europeistes":

- ◆ Art. 42.3 TUE: *"Els Estats membres posaran a disposició de la Unió, a efectes de l'aplicació de la PCSD, capacitats civils i militars per contribuir als objectius definits pel Consell". "...els Estats membres es comprometen a millorar progressivament les seves capacitats militars".*
- ◆ La UE es converteix en una aliança de defensa col·lectiva entre els Estats membres. Art. 42.7 TUE: *"Si un Estat membre és objecte d'una agressió armada al seu territori, els altres Estats membres li deuràn ajuda i assistència amb tots els mitjans al seu abast, de conformitat amb l'article 51 de la Carta de Nacions Unides".* No obstant això, s'inclouen dos matisos: no perjudicarà el caràcter específic de la política de seguretat i defensa d'alguns Estats, i serà compatible amb els compromisos de l'Aliança Atlàntica.
- ◆ El Tractat inclou una clàusula de solidaritat entre els Estats membres, per prevenir i reaccionar davant d'atacs terroristes o catàstrofes naturals.
- ◆ Conscients que les capacitats defensives creïbles són la garantia per recolzar una nova defensa europea, el Tractat dota de base jurídica a l'Agència Europea de Defensa, qui s'encarregarà de determinar les necessitats operatives, fomentarà mesures per satisfer-les, contribuirà a definir i a reforçar, si és el cas, la base industrial i tecnològica del sector de la defensa.
- ◆ Finalment, el Tractat inclou la Cooperació Estructurada Permanent (CEP) per aquells Estats que siguin capaços de generar capacitats militars suficients per complir amb les missions més exigents.

Tots els Estats membres de la UE estan posant a disposició de la UE capacitats militars, i al mateix temps, estan fent esforços per millorar la seva capacitat militar en sintonia amb l'art. 42.3 del Tractat.

Tot i la voluntat de crear una aliança de defensa col·lectiva que permetés la resposta col·lectiva de tota la UE davant l'agressió a un dels seus membres, els matisos introduïts li ha restat credibilitat. Per aquest motiu, podem afirmar que la defensa comú d'Europa encara recau a l'OTAN. Tenint en compte que la tendència que segueixen tots els Estats membres de la UE és la de contribuir amb capacitats militars a la PCSD, la de millorar aquestes capacitats i la de aprofundir en més defensa comú, es recomana que Catalunya adopti un model de defensa propi que li permeti poder contribuir amb capacitats militars a la PCSD com fan la resta de membres de la UE. Cal destacar que, tot i les contribucions de capacitats militars que realitzen tots els Estats membres, el reconeixement al Tractat que la defensa col·lectiva no perjudicarà el caràcter específic de la política de seguretat i defensa d'alguns Estats, de forma especial els tradicionalment neutrals, i que pels Estats membres que també ho siguin de l'OTAN serà aquesta organització el fonament de la seva defensa col·lectiva, li resta clarament credibilitat. **Per aquest motiu, avui en dia, Catalunya tot i que ha d'apostar per contribuir amb capacitats militars a la PCSD per trobar-se en plena sintonia amb la resta d'Estats membres de la UE, ha de completar el seu model de defensa propi i el de defensa col·lectiva de la UE obligatòriament amb l'ingrés a l'OTAN, el que exigeix que els seus membres contribueixin militarment amb l'organització per poder gaudir de la clàusula de defensa mútua reconeguda a l'article 5 del Tractat de l'OTAN.**

Models de defensa

Existeixen dos models de defensa, un model propi de defensa i un model de defensa "delegat".

Model de defensa propi:

- ◆ Aquest és el model de defensa dels Estats que assumeixen la plena sobirania i que per tant són responsables de la direcció de la seva política de defensa, tot garantint amb recursos propis (de forma autònoma o col·lectiva) els interessos nacionals (vitals, estratègics i perifèrics).
- ◆ Països en els quals l'independentisme català s'ha emmirallat tradicionalment, com el Quebec i Escòcia fa temps que s'han pronunciat per l'adopció d'un model de defensa propi.
- ◆ L'independentisme català aspira a assemblar-se a estats de la UE com els Països Baixos i Dinamarca. Aquests països disposen d'un model de defensa propi amb unes forces armades d'unes dimensions petites i altament operatives.
- ◆ Una política de defensa que repercutís en un model propi tindrà uns efectes positius sobre la indústria militar catalana i la R+D+i que té associada. Segons dades del ministeri de defensa del 2008, hi havia 407 empreses amb producció de Defensa a l'Estat espanyol. Aquestes empreses també produeixen per sector civil i van facturar uns 100.000 M€. D'aquests, el 6,75% (6790 M€) corresponen a programes del Ministeri de Defensa. D'aquests 6790 M€, 3115 M€ van ser facturats pel Ministeri de Defensa i els 3674 M€ restants van ser exportats. Les empreses que s'adjudiquen el 75% d'aquesta facturació en defensa són EADS, Santa Barbara, NAVANTIA, INDRA i Airbus Military S.A. Cal tenir en compte que aquestes empreses, per motius estrictament polítics, s'han concentrat fora de Catalunya. Un model de defensa propi podria canviar la situació, fent ressorgir tot un mercat interior i exterior de material militar que faria aparèixer empreses pròpies en aquells subsectors que tradicionalment han estat deficitaris a Catalunya per raons polítiques de l'Estat espanyol, no per manca d'iniciativa empresarial o de manca de professionals amb coneixements tècnics.
- ◆ La pròpia UE, de la que Catalunya aspira a formar-ne part, exigeix que els seus membres es responsabilitzin amb la seva Política Comú de Seguretat i Defensa (PCSD), com hem mostrat. Això suposa no només aportar personal al Comitè Polític i de Seguretat, al Comitè Militar de la Unió Europea i a l'Estat Major de la UE, sinó també aportar estructures i personal militar als coneguts Battlegroups de la UE i als Quarters Generals de la Força Desplegable i Quarters Generals de l'Operació. No podem obviar que formar part de la UE no només es tradueix en aportar personal i estructures militars, sinó també fer nostres els objectius del "headline goal" 2010 de la UE, que establia: la creació d'un òrgan cívico-militar dintre de l'Estat Major de la UE, la creació de l'Agència Europea de Defensa, l'activació de noves estructures que permetin la coordinació del transport estratègic europeu, la creació d'un comandament de transport aeri estratègic, el desenvolupament del concepte de battlegroups, la disponibilitat d'un portaerons i les seves unitats aèries, la millora de la compatibilitat i connectivitat dels mitjans de telecomunicacions, i el desenvolupament d'un sistema d'avaluació de les forces ofertes pels estats membres a la UE. Tots els estats membres de la UE formen part en major o menor grau d'aquesta estructura militar.
- ◆ Formar part de la UE amb un model de defensa propi i, per tant, ser partícip de la seva política comú de seguretat i defensa no suposarà fer la competència a l'OTAN, sinó que la complementarà. Això es deu a dos motius fonamentals: el primer és el reconeixement que la UE fa del paper que l'OTAN desenvolupa en l'àmbit de la seguretat i la defensa internacional, i en segon lloc, els països membres de la UE amb una marcada vocació atlàntica volen continuar cooperant amb l'OTAN i els EUA. Per tant, l'ingrés de Catalunya dins de la UE comportarà pels dos motius que hem explicat anteriorment la necessitat que les nostres Forces de Defensa complementin dins de les estructures militars de la UE l'acció de l'OTAN.
- ◆ Si Catalunya disposa d'un model de defensa propi es recomana que sol·liciti l'ingrés a l'OTAN per les següents raons: Primer, cal tenir en compte que la doctrina majoritària considera a la UE com a "soft power" en tant que només té capacitat per gestionar crisis internacionals d'intensitat intermitja-baixa, mentre que l'OTAN és considerada com a "hard power", ja que té capacitat per gestionar crisis d'alta intensitat i cobrir tot l'espectre del conflicte. Per tant, es fa necessari formar part de l'OTAN si vols ser un subjecte internacional actiu en la gestió de tot l'espectre de conflictes internacionals independentment del seu grau d'intensitat. En segon lloc, tot i que la UE disposa d'una estructura militar, encara no es pot dir que disposi d'un exèrcit propi que garanteixi la seguretat territorial de la UE. Cal destacar que aquesta tasca recau encara en l'OTAN, i per tant podem afirmar, que l'OTAN actua com a paraigües de seguretat sobre el nostre territori, previ ingrés. En tercer i darrer lloc, l'accés a l'OTAN ens podrà permetre accedir a programes d'assessorament, supervisió i col·laboració tant necessaris durant la fase inicial de creació de les nostres forces de defensa.

Països en els quals l'independentisme català s'ha emmirallat tradicionalment, com el Quebec i Escòcia fa temps que s'han pronunciat per l'adopció d'un model de defensa propi.

L' independentisme català aspira a assemblar-se a estats de la UE com els Països Baixos i Dinamarca. Aquests països disposen d'un model de defensa propi amb unes forces armades d'unes dimensions petites i altament operatives.

- ◆ Un model de defensa propi suposaria una despesa que es trobaria al voltant de 1.5% del PIB de Catalunya. Una despesa que ens equipararia a països com Dinamarca i els Països Baixos en quan a despesa en defensa.

Model de defensa “delegat”:

- ◆ Es aquell model on un Estat renúncia a la gestió pròpia dels seus interessos nacionals vitals, estratègics i perifèrics cedint la gestió d'aquests a un tercer estat o una organització supranacional. Significa pèrdua de sobirania plena i risc d'indefensió.
- ◆ En el cas de Catalunya, l'adopció d'aquest model pot suposar que es doni la paradoxa que, després de tres segles d'anhels de sobirania plena, una vegada que s'aconsegueix aquesta, es cedís una de les màximes garanties d'aquesta sobirania, el model de defensa propi, a un tercer estat.
- ◆ Cal tenir en compte que aquest model de defensa delegat té contraprestacions econòmiques, en tant que s'haurà de negociar els serveis de defensa que prestaria un tercer.
- ◆ És un model que pot plantejar situacions greus d'inseguretat en tant que poden donar-se situacions de conflictes d'interessos entre Catalunya i el tercer que presta la defensa, i que poden plantejar situacions on Catalunya quedi descoberta de qui li garanteixi la defensa.
- ◆ Dintre d'aquest model de defensa delegat, Costa Rica és presentat com el paradigma de país pacifista que no disposa de forces armades, però quina és la situació real de Costa Rica en matèria de defensa?. El punt de partida és l'article 12 de la seva constitució vigent, publicada l'any 1949, que diu textualment “Es proscriu l'exèrcit com institució permanent. Per a la vigilància i conservació de l'ordre públic, hi haurà les forces de policia necessàries “. Cal veure, però, quines són les raons que van portar a Costa Rica a proscriure l'exèrcit el 1949. Les raons són varies, però la fonamental no obeeix a un sentiment pacifista i no bel·ligerant de la societat costa-riquenya, sinó a un pragmatisme geopolític. És a dir, que la proximitat geogràfica d'un Estat petit com Costa Rica, a la potència militar més gran del món, els permet gaudir del paraigües defensiu dels EUA prescindint d'unes forces armades pròpies. Per la seva banda, els EUA aconsegueixen, en detriment de la sobirania de Costa Rica, exercir un control sobre una zona inestable als anys 50 com a conseqüència de les oligarquies militars d'Amèrica central, i també exercir un control sobre les principals plantes de producció i de distribució de substàncies estupefaents, convertint-se Costa Rica en la primera frontera dels EUA en la lluita contra la droga. No obstant això, Costa Rica disposa d'unes forces policials altament militaritzades. Aquest procés de militarització s'inicia al final de la dècada dels 70 i es consolida en la dècada dels 80 fins avui dia. S'intenta centralitzar en un únic ministeri els dos grans cossos policials de Costa Rica: la Guàrdia Civil, amb funcions de vigilància urbana, i la Guàrdia d'Assistència Rural, encarregada de la vigilància de les zones rurals. Aquests dos cossos policials funcionen sota un comandament únic, amb una estructura altament jerarquitzada i que en els primers anys d'existència estava comandat per un graduat en una escola militar dels EUA. Es crea un únic servei administratiu i d'intendència similar als d'estructures militars. Augmenta l'any 1979 en més d'un 42 % el pressupost d'aquest nou ministeri d'interior. S'estructura la força pública de Costa Rica sota un model organitzatiu típicament militar, amb un Estat Major (el ministre de seguretat l'any 1979 és el cap de l'Estat Major), amb la seva pròpia intendència i els seus propis serveis d'assistència social i sanitària. Al mateix temps, aquest Estat Major de la força de seguretat presenta una clara divisió funcional de tipus militar: personal, intel·ligència, operacions i logística, i es produeix l'adquisició de material bèl·lic. Però Costa Rica tot i l'alta militarització de les seves forces de seguretat pública, no ha renunciat a la presència militar dels EUA en el seu territori, com demostra l'acord signat entre Costa Rica i els EUA l'any 2010, que permetia l'entrada

de 46 vaixells de guerra dels EUA, 200 helicòpters, 10 avions "Harrier", i 7000 militars dels EUA per reforçar les accions contra el narcotràfic.

- ♦ Cal destacar també que Costa Rica es troba en un àmbit geopolític completament diferent al que es troba Catalunya. Tot i així, a Europa també hi ha exemples d'estats sense exèrcits que han recorregut a un model de defensa delegat. Aquests són Andorra, Mònaco i Liechtenstein. Aquests microestats no tenen res a veure amb Catalunya, ni en superfície, població ni PIB, circumstàncies que fan inviables unes forces armades pròpies.

Les forces de defensa de Catalunya

Després d'analitzar els dos models de defensa possibles als que pot aspirar Catalunya podem afirmar que serà necessari un model de defensa propi per poder aspirar a una sobirania plena que pugui satisfer els nostres interessos nacionals i que al mateix temps aquest model es tradueixi en un veritable instrument de la política internacional que faci respectar els valors de la pau i el respecte pels drets humans i les llibertats en l'escena internacional i que tant arrelats es troben al nostre poble. En definitiva, un model de defensa propi ens permetrà esdevenir el que la nostra societat tant anhela, un estat igual que aquells en els que tant ens emmirallem.

Full de ruta per crear les futures FDC:

- 1) *Iniciar les negociacions diplomàtiques* per a ingressar en les principals organitzacions internacionals i poder contribuir a mig termini en els processos de consolidació de la pau i la seguretat internacionals. *Sol·licitar i aconseguir a curt termini que s'iniciïn les tasques d'assessorament, supervisió i col·laboració* d'organitzacions internacionals i altres estats en matèria de defensa. *Crear l'embrió de les futures Forces de Defensa de Catalunya* (FDC) que sigui capaç de garantir els interessos nacionals vitals i estratègics.
- 2) *Creació del Ministeri de Defensa, l'objectiu estratègic del qual, a curt termini, ha de ser el de garantir la seguretat dels interessos nacionals vitals i estratègics, posant en marxa les forces capaces d'assumir aquestes tasques.*
- 3) *Emprar els dos programes d'assessorament militar de major prestigi internacional:* el de l'EUCOM i el seu *Joint Commander Program Team*, i el *British Military Advisory Training Team*. El primer dels EUA i el segon del Regne Unit. Una vegada manifestada en les negociacions diplomàtiques la voluntat de formar part de l'OTAN, cal preveure que aquests programes no es desplegaran immediatament. A Lituània, per exemple, van trigar tres anys (un any abans del seu nomenament com a membre formal de l'OTAN). Per tant hem de comptar amb que Catalunya es trobarà en un període d'uns tres anys des de la seva declaració d'independència en que no podrà accedir a aquests programes. Però un cop s'iniciïn aquests, cal tenir en compte també que no són incompatibles l'un amb l'altre, i que, a més, els coneixements que s'impartiran són els de dos membres de l'OTAN amb un alt grau d'interoperabilitat entre ells. L'enllaç amb aquests programes d'assessorament hauran de ser els ambaixadors dels EUA i del Regne Unit a Catalunya. Les reunions amb els ambaixadors les haurà de portar a terme el Ministre de Defensa i/o el seu secretari de defensa. Una vegada s'accepti oferir aquests programes a Catalunya s'enviaran al nostre territori el *Joint Commander Program Team* (JCPT) format per uns 4 o 5 militars (alts comandaments dels EUA) o els equips nacionals del BMATT. La tasca principal d'aquests equips és la de recollir les principals necessitats en l'àmbit de la defensa, supervisar l'estat embrionari de les FDC i detectar-hi possibles mancances, així com planificar, conjuntament amb les FDC (per aquest motiu és "military to military"), l'execució de diversos programes d'instrucció i ensinistrament, o l'oferiment de seminaris, l'organització de visites a dependències i centres formatius militars dels EUA o del Regne Unit, l'assessorament en l'adquisició de material, etc.
- 4) *Estructura embrionària de les futures FDC:* En paral·lel a les negociacions diplomàtiques (punt 1) s'ha d'iniciar el procediment de generació dels recursos humans i materials que puguin formar l'embrió de les FDC. En primer lloc, el Govern de l'Estat Català haurà de crear un Ministeri de Defensa. D'aquest, en dependrà una secretaria de defensa que, en un inici, hauria de comptar amb sis direccions generals que embrionàriament, copiaran l'estructura bàsica d'un Estat Major i que pretendrà satisfer les necessitats en quant a recursos humans, materials, operacions, intel·ligència, serveis eco-

nòmics i assessoria jurídica. En aquest punt ens trobem amb un Ministeri de Defensa totalment civil, al capdavant de la qual hi ha un polític i, per sota d'ell, un assessor també polític. Aquests, juntament amb l'assessorament dels "Think Tanks" existents, i del món acadèmic, hauran de nomenar un cap militar de la defensa i integrar en les sis direccions generals a ciutadans catalans que tinguin formació militar com a comandament, i a manca d'aquests, amb militars de països aliats o, fins i tot, amb civils professionalment competents com a gestors d'organitzacions.

En la mateixa línia que Lituània, aquests recursos humans amb formació militar suficient van ser molt escassos, però això no els va impedir continuar progressant. Igual que nosaltres, als lituans se'ls va plantejar el dubte de la lleialtat d'aquells comandaments que provenien de les Forces Armades de la URSS, però van realitzar els filtres necessaris a priori i a posteriori.

S'hauria d'iniciar un procés públic de lliure designació on s'obri un període de presentació de sol·licituds i currículums que haurà de valorar la conselleria amb l'assessorament dels "think tanks" corresponents. Els requisits bàsics per poder participar en aquest procés públic seran: haver nascut a Catalunya, disposar de l'actual nivell "c" de català i tenir formació militar com a comandament. A més s'hauria de passar unes proves aptitudinals (físiques/psíquiques) i mèdiques. Serà previsible que no hi hagi cap alt comandament (tinent coronel, coronel i general) de les FAES en actiu que es presenti a aquest procés públic, no obstant això, la situació pot començar a canviar amb els comandaments intermedis (sotsoficials, alferes, tinent, capità i comandant). Cal tenir en compte que aquests comandaments no només procediran del servei actiu, sinó que hi haurà comandaments (oficials i sotsoficials de les FAES i de la Guàrdia Civil) que actualment es troben en servei actiu als Mossos d'Esquadra, que podrien sol·licitar participar en el concurs de lliure designació. Dins d'aquest gruix de sol·licitants també hi haurà els actuals reservistes oficials i sotsoficials que podran sol·licitar l'ingrés.

El càrrec de Cap d'Estat de la Defensa recaurà per antiguitat, per tant haurà de ser el comandament amb més alta graduació qui sigui nomenat pel càrrec. La resta de comandaments seleccionats aniran cobrint les vacants de les direccions de personal, intel·ligència (aquesta direcció general té un tractament especial més endavant), operacions i logística. Immediatament després, una de les primeres accions del Ministeri (a banda de les negociacions diplomàtiques amb els EUA i el Regne Unit), serà la que durà a terme la direcció de personal. Aquesta direcció obrirà un procés de lliure designació per cobrir les vacants de soldats i mariners professionals que compleixin amb els següents requisits: nascuts a Catalunya, menors de 35 anys amb formació militar professional (soldat/mariner, caporal, caporal primer) i l'actual nivell "b" de català. Aquests sol·licitants hauran de superar unes proves aptitudinals (físiques/psíquiques) i mèdiques. Respecte a aquest segon procés de lliure designació cal preveure un major nombre de candidats que procediran no només del servei actiu en unitats a Catalunya, sinó també de fora de Catalunya, fins i tot pot haver-hi un transvasament d'antic personal a les FAES que es troben treballant a la policia de Catalunya (Mossos d'Esquadra i Polícies Locals).

En la selecció del concurs de tropa s'hauran de valorar les aptituds per l'exercici del comandament dels aspirants, ja que la intenció es que tots cobreixin les vacants de junior non-commissioned officer (caporals, sergents i altres categories de sots-oficials) de les FDC a curt termini. Tant respecte els comandaments com el personal de tropa, en el moment de ser seleccionats com a idonis rebran l'estatus laboral corresponent en forma de nomenament com a membres de l'administració pública de l'Estat. L'objectiu d'aquests dos processos de selecció és el de crear l'embrió de les FDC per tal d'iniciar el treball conjunt amb l'EUCOM i amb el BMATT una vegada conclouin les negociacions diplomàtiques. En el cas que no hi hagi candidats amb l'especialitat d'intendència, jurídica i en medicina es convocarà un concurs-oposició semblant al de facultatius amb grau en econòmiques, dret i medicina general que s'han publicat pel CME amb l'afegit de proves físiques i la superació d'un curs de formació bàsic, impartit per la direcció general d'operacions. Aquesta situació excepcional haurà de ser prevista amb antelació per complir amb els terminis establerts. A partir d'aquí s'inicia, també, el procés de selecció i formació dels components de la Reserva Territorial.

- 5) *És contradictori un model de defensa català que aspira a ser diferent al model de defensa espanyol però alhora n'accepta membres en un inici?* Tot i que sembla una paradoxa el fet que vulguem crear unes forces armades pròpies, diferents a les espanyoles, però que alhora ens nodrim en un inici de personal provinent de les Forces Armades Espanyoles (FAES), és just reconèixer que l'entrada a l'OTAN de les FAES

1) Les Forces de Defensa de Catalunya hauran de complir amb les següents missions:

- **Conservar la sobirania nacional i la independència de l'Estat.**
- **Mantenir la seva integritat territorial i ser capaços de donar resposta a una amenaça externa.**
- **Protegir la vida i la llibertat dels catalans, no només dins del nostre territori, sinó també a l'estranger. (cal tenir en compte que segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'any 2011 hi havia 185.000 ciutadans catalans residint a l'estranger, a Europa, Amèrica, però també en regions tant inestables i poc segures com Àfrica i Àsia).**

i la seva participació de la política de seguretat i defensa comú de la UE les han transformat, les han modernitzat, i les han tornat més interoperatives amb els exèrcits de l'OTAN. Molts dels seus alts comandaments han rebut formació al Kings College de Londres o al US War College. Es realitzen intercanvis de cadets de l'AGM amb West Point o Saint Cyr i es realitzen exercicis combinats amb forces armades dels EUA, del Regne Unit o França... Molta de la doctrina de les FAES és molt similar a la dels EUA i ha adaptat tots els procediments normalitzats de l'OTAN, els anomenats STANAG. No obstant això, encara hi ha un excessiu tancament vers la societat civil a la que serveixen, hi ha una forta manca de sensibilitat vers les nacionalitats històriques com Catalunya, hi ha un excessiu classisme que els fa considerar-se com a únics titulars de la contribució a la defensa nacional i que fa, per exemple, fracassar el model de reserva voluntària, alhora que existeix una política de defensa poc realista que la fa voler jugar a potència mundial sense tenir clar quines són les seves limitacions.

En definitiva, no s'ha de fer un traspàs automàtic de personal, però sí una selecció acurada que permeti seleccionar al personal més crític, compromès amb la nació catalana, i que pugui aportar la part més positiva de les FAES, és a dir, la relativa a la seva modernització i l'obertura a les doctrines dels països Occidentals de major tradició democràtica. No s'ha de tenir por a seleccionar a aquest personal, ja que la pròpia carrera professional limitarà les seves carreres segons la seva competència professional i el seu grau de sacrifici vers la nació catalana. Aquest personal amb formació militar prèvia ha de ser capaç d'aportar els coneixements militars necessaris per constituir l'embrió que ens permetrà donar el primer pas, i rebre els principals programes d'assessorament militar, però al mateix temps, han d'aportar una visió moderna, oberta a la societat i que entengui que la defensa de Catalunya no és titularitat exclusiva dels militars, sinó que correspon també a la societat civil.

6) *Quin desenvolupament normatiu serà necessari a curt termini en l'àmbit de la defensa?* Per tal de complir amb els objectius estratègics plantejats, el Ministeri de Defensa (punt 3) s'haurà de dotar de les eines normatives necessàries. Per aquest motiu, el Ministeri ha de promoure la creació normativa en l'àmbit de defensa (amb l'assessorament de l'Estat Major, "think tank" i món acadèmic) de les següents normes:

- ◆ **Llei de defensa nacional**, (quins són els instruments de defensa, la seva estructura, interessos nacionals, les amenaces i el procediment d'activació d'aquests instruments de defensa). Aquesta llei de defensa nacional ha de planificar la defensa a curt termini fins els 5 primer anys des de la declaració d'independència i hauria d'estar enllestida durant el primer any.
- ◆ **Reglament de la Reserva Territorial**, –veure el document del CEEC "la reserva voluntària un model de defensa per Catalunya" (definició, missions, requisits, procés selectiu, procés de formació, vacants, nombre màxim d'efectius, drets i obligacions, procés de generació de forces i relacions amb l'empresa)–. L'objectiu inicial és dotar la Reserva Territorial dels efectius necessaris per a cobrir les tasques plantejades en la llei de Defensa Nacional.
- ◆ **Reglament de Règim interior i disciplinari** (condició de militar, escales, categories, situacions administratives, vida i funcionament d'unitats, drets i obligacions i règim sancionador). Ha d'estar enllestit el primer any des de la declaració d'independència. Davant de llacuna legal s'aplicarà subsidiàriament el règim disciplinari del CME i la normativa aplicable per la funció pública a Catalunya.

Com hauran de ser les futures forces de defensa de Catalunya?

1) Les Forces de Defensa de Catalunya hauran de complir amb les següents missions:

- **Col·laborar amb les forces de seguretat pública i d'emergències davant de situacions de catàstrofes, riscos naturals,...**
- **Promoure la cultura de defensa, per tal de fer entendre que els valors de la defensa no són els de la proliferació de la violència, sinó els de garantir la seguretat i la pau, i al mateix temps, conscienciar que la defensa no és exclusiva de l'estament militar, sinó que és un concepte transversal on la societat civil s'ha de sentir corresponsable juntament amb els militars professionals.**

- ♦ Conservar la *sobirania nacional* i la *independència de l'Estat*.
- ♦ Mantenir la seva *integritat territorial* i ser capaços de donar resposta a una amenaça externa.
- ♦ *Protegir la vida i la llibertat dels catalans*, no només dins del nostre territori, sinó també a l'estranger. (cal tenir en compte que segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'any 2011 hi havia 185.000 ciutadans catalans residint a l'estranger, a Europa, Amèrica, però també en regions tant inestables i poc segures com Àfrica i Àsia)
- ♦ **Col·laborar amb les forces de seguretat pública i d'emergències davant de situacions de catàstrofes, riscos naturals,...**
- ♦ **Promoure la cultura de defensa**, per tal de fer entendre que els valors de la defensa no són els de la proliferació de la violència, sinó els de garantir la seguretat i la pau, i al mateix temps, conscienciar que la defensa no és exclusiva de l'estament militar, sinó que és un concepte transversal on la societat civil s'ha de sentir corresponsable juntament amb els militars professionals.
- ♦ **Contribuir a la promoció i el manteniment de la pau internacional.** Cal tenir en compte que les nostres forces de defensa han de ser uns útils instruments de política internacional.

- 2) Per tal de tenir capacitat per poder complir amb aquestes missions, *les FDC s'estructuraran en les tres branques clàssiques: força terrestre, força aèria i força naval. A banda d'aquesta clàssica estructura les FDC integraran una quarta branca que serà relativa a la creació d'una Reserva Territorial*. En relació a la Reserva Territorial de Catalunya, cal tenir en compte que ja l'informe MC441/1 del Comitè Militar de l'Atlàntic Nord (NATO FRAMEWORK POLICY ON RESERVES) recomana unes pautes de comportament als socis de l'OTAN en relació a les forces de reserva. El propi article 5 del mencionat informe fa referència a la necessària reducció de les forces regulars, de la suspensió dels serveis militars obligatoris i de l'increment de les forces de la Reserva. És a dir, que l'estructura de les nostres FDC disposarà de les tres branques clàssiques i a més, en sintonia amb la resta dels nostres futurs aliats, inclourà una quarta branca anomenada Reserva Territorial on la societat civil, de forma voluntària, podrà contribuir a temps parcial en la defensa de la nostra nació.
- 3) Les forces terrestres, aèries i navals (forces professionals de la FDC) *hauran de tenir capacitat per cobrir tot l'espectre del conflicte*, tant el convencional com el no convencional, al mateix temps que han de ser capaces de gestionar crisis de tot tipus d'intensitat. La Reserva Territorial s'especialitzarà en la defensa del territori i en la col·laboració amb les autoritats civils davant de gestió de crisis en territori nacional, però sense excloure la possibilitat que puguin reforçar també les forces professionals en la promoció i contribució al manteniment de la pau internacional.
- 4) Tant els informes de l'OTAN, com la conjuntura econòmica i l'estudi comparat amb les forces armades de països com Dinamarca i els Països Baixos, *recomanen mantenir una estructura petita i altament professionalitzada que es mourà al voltant dels 25.000 efectius (forces professionals i reserva voluntària)*.
- 5) L'estructura de les FDC haurà de caracteritzar-se per la seva *capacitat de projecció i interoperabilitat*. Aquestes característiques li permetran integrar-se amb èxit dins d'estructures militars juntament amb altres estats aliats i complir amb èxit missions en qualsevol part del món. Al mateix temps, han de prevaldre les *estructures modulables* que siguin flexibles per poder adaptar-se mitjançant segregacions i agregacions a l'espectre tant ampli que actualment abasta el conflicte.
- 6) *El model de carrera militar de la FDC*, juntament amb la voluntat de proximitat i obertura a la societat catalana de l'estament militar seran els elements que més diferenciarà la FDC de les Forces armades espanyoles. El model de carrera professional serà un model clarament anglosaxó. Aquest model

L'estructura de les FDC haurà de caracteritzar-se per la seva capacitat de projecció i interoperabilitat. Aquestes característiques li permetran integrar-se amb èxit dins d'estructures militars juntament amb altres estats aliats i complir amb èxit missions en qualsevol part del món.

Catalunya adoptarà un model de defensa propi, demostrada la inviabilitat d'un model delegat per una nació de les nostres característiques. Seria una traïció a la llarga lluita per la Llibertat, que un cop assolida, deixem en mans d'altres la nostra defensa; que no és altra cosa que garantia d'existència.

establirà una veritable carrera professional de soldat (private) fins a sotsoficial (NCO) i Oficial. Aquesta evolució ha de ser la carrera professional natural a la que hauran d'aspirar els soldats en el moment d'allistar-se. Els graus de retenció han de ser elevats. La intenció és seleccionar els millors i que, mitjançant una formació gradual, vagin progressant en la seva carrera militar de soldat a NCO i fins i tot a Oficial (model britànic de Late Entry Officer Course). La vocació ha de ser un ítem molt important per valorar l'accés dels aspirants en cada una de les formes d'accés a la FDC. L'accés a les FDC es farà per dos vies: l'accés a soldat o mariner, o mitjançant l'accés a oficial.

L'accés a oficial es farà per concurs oposició entre joves amb la titulació de grau universitari. La seva formació militar també serà progressiva i selectiva de tal forma que només podran accedir els millors als més alts graus de responsabilitat. La resta aniran promocionant amb retard o fins i tot podrien quedar immobilitzats en la categoria. La voluntat és crear una formació d'excel·lència que faci que la carrera civil també pugui ser una sortida pels oficials. Cal destacar que determinades especialitats requeriran determinats graus universitaris per accedir (per exemple, les especialitats d'enginyer, transmissions). Juntament amb aquest curs de dos anys, l'AMC s'encarregarà de la formació dels futurs oficials facultatius (jurídics, economistes, sanitaris i músics). Aquest curs només constarà d'un curs acadèmic i formarà els facultatius de les branques professionals de la FDC. A l'AMC també es formaran els oficials de la Guàrdia Nacional. Respecte a la formació dels oficials de la Força Naval i Aèria cal destacar que es demanarà titulacions civils específiques per accedir a la Força Naval i a la Força Aèria i es realitzarà un curs a les seves acadèmies respectives Acadèmia Naval de Comandament (ANC) i Acadèmia Aèria de Comandament (AEC).

- 7) *Quines infraestructures necessitarà la FDC?* Cal tenir en compte que inicialment s'utilitzaran les infraestructures heretades de les forces armades espanyoles. Posteriorment, i tenint en compte el creixement exponencial de les FDC, es farà necessari una reestructuració de les infraestructures, mantenint-ne algunes i creant-ne de noves. Hem de tenir en compte que tenim un territori petit amb una densitat de població mitjana-alta que fa que no hi hagi grans zones completament deshabitades on es puguin construir les infraestructures necessàries per la FDC. Per aquest motiu, en la reestructuració de les nostres infraestructures hi regiran dos principis: el primer principi és el del respecte i la convivència amb els nuclis urbans i els medis naturals d'alt interès mediambiental, intentant que les principals infraestructures estiguin fora dels nuclis urbans i a prop de grans vies de comunicació i que al mateix temps respectin els espais natural protegits. El segon principi està influenciat en la transformació que recentment van iniciar l'exèrcit britànic i la concentració de les seves unitats en grans bases evitant la dispersió (excepte la Reserva Territorial que, per la seva tasca fonamental, ha de tenir distribució territorial).

D'altres centres de formació a destacar seran els: Centre d'Instrucció Militar Bàsic (CIMB), encarregat de la formació inicial de tots els soldats i reservistes de la Força Terrestre. Aquest CIMB disposarà d'instal·lacions de vida i funcionament intern i compartirà el camp d'instrucció i ensinistrament. El CIMB compartirà aquest camp d'instrucció i ensinistrament amb l'Escola de Promoció a Sotsoficial (EPS) que impartirà aquests cursos i la base de la Brigada de Combat Mecanitzada. Aquesta unitat i centres de formació juntament amb el camp d'instrucció i ensinistrament formaran el complex militar més gran del nostre país. Serà un complex que haurà de tenir capacitat per acollir al voltant de les 3000 persones, el seu camp d'instrucció i ensinistrament a de permetre la instrucció i l'ensinistrament d'unitats tipus batalló mecanitzat, grups d'artilleria, a més de realitzar desembarcaments aerotransportats o salts paracaigudistes a nivell batalló. Al mateix temps ha de permetre l'ensinistrament de la Brigada de Combat Mecanitzat, dels aspirants a soldat, dels alumnes a sotsoficial, les pràctiques dels

El futur de la nostra nació no estarà exempta de riscos ni tensions, però assumir-los és el que s'espera d'una nació adulta. Ningú de la comunitat internacional acceptarà un Principat de Catalunya que no assumeixi la seva part de compromís en la defensa col·lectiva d'Occident.

La pròpia UE, de la que Catalunya aspira a formar-ne part, exigeix que els seus membres es corresponsabilitzin amb la seva Política Comú de Seguretat i Defensa (PCSD).

cadets alferes i d'altres unitats que puguin utilitzar les instal·lacions. Les instal·lacions han de permetre el foc de sistemes d'armes individuals i col·lectives durant tot l'any. Tot i no ser el camp d'ensinistrament més gran d'Europa hauria de tenir unes dimensions entre les 15.000 i les 18.000 hectàrees.

Les Forces Aèries aprofitaran els aeroports per construir al seu annex les seves instal·lacions, i la Força Naval (formada per la Marina i la Guàrdia Costanera), probablement haurà de construir dos bases navals annexes als ports de Barcelona i al de Tarragona. Malgrat que poden passar més de 10 anys fins a la constitució de la Marina, la Guàrdia Costanera ha de ser operativa des del minut 0 del Dia D de la independència.

Tot i que ja hem exposat les causes a l'apartat de riscos i amenaces, no ens cansarem de recordar que el control d'aigües territorials i ports constitueixen interessos vitals i estratègics per una nació marítima com Catalunya.

Els centres de formació dependran orgànicament de la divisió de doctrina de l'Estat Major de la Defensa, la seguretat de les instal·lacions (complex militar, bases i centres de formació...) correspondrà a la unitat de policia militar de cada una de les branques, i les tasques de servei i manteniment s'externalitzaran. D'aquesta forma les unitats s'hauran d'ocupar de la instrucció i el seu ensinistrament, al mateix temps que l'externalització de serveis generarà riquesa al territori. Els punts més conflictius seran els polígons de tir de les Força Aèria i de l'Armada per la limitació del nostre territori. Una opció serà la d'establir convenis de col·laboració amb d'altres Estats del nostre entorn per poder fer servir els seus polígons.

Conclusions

Com a conclusions recordarem els principals elements en que es basarà la construcció i funcionament de les FDC. En primer lloc, Catalunya adoptarà un model de defensa propi, demostrada la inviabilitat d'un model delegat per una nació de les nostres característiques. Seria una traïció a la llarga lluita per la Llibertat, que un cop assolida, deixem en mans d'altres la nostra defensa, que no és altra cosa que garantia d'existència.

En segon lloc, el model d'inspiració anglosaxona, que és l'utilitzat pels països socialment més avançats i de major tradició democràtica com Holanda, Dinamarca o Noruega, tant pel que fa a la carrera professional i promoció de comandament i tropa, com a les formes de funcionament i interacció interna i externa. Les FDC tindran la meritocràcia i la formació continuada com a principi rector. Una formació que serà homologable amb titulacions civils ja siguin de grau universitari o cicle formatiu de grau superior o mitjà.

El tercer element, que enllaça amb el segon, és la integració amb la societat. Les FDC no seran mai una "casta" al marge de la societat civil, sinó un element al seu servei. La defensa ja no pot ser matèria exclusiva dels militars sinó que la societat civil s'ha de corresponsabilitzar. Jugarà un paper clau la Reserva Territorial, element al qual se li exigirà el mateix nivell que a les forces professionals. Aquest Reserva Territorial es distribuirà de forma el més homogènia possible al territori, amb criteris de respecte a les dimensions de cada població i el medi ambient. Un fet que ajudarà a ressorgir la cultura de defensa entre els catalans.

El futur de la nostra nació no estarà exempt de riscos ni tensions, però assumir-los és el que s'espera d'una nació adulta. Ningú de la comunitat internacional acceptarà un Estat Català que no assumeixi la seva part de compromís en la defensa col·lectiva d'Occident, la democràcia, les llibertats i els drets humans.

documents
CEECC 5

Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya

CEECC

Strategic Studies Center of Catalunya

Av. Gaudí, 13 1r 2a
08025 Barcelona
Tel. 93 454 97 02 - Fax 93 454 97 03
presidencia@ceec.cat